

Bom haj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželač,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželač
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoční ty.

Z njebjes mana
Njech éi khmana
Ziwnosé je;
Ziwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokrew F.

❖ Serbske ujedželske čopjenie. ❖

Wudawa žo kózdu žobotu w Smolerje; kaihici schézerni w Budyschinje a placzi schtvrtołetniye 1,50 hr. s portom.

Ujedžela Palmiarum abo Bošmonežka.

Jana 10, 28:

„Nichtó njebudhe je j mojeje ruki wutorhnuč.“ — Nje-
džela Palmiar je dženža. Dolhi čzah luda žo t Jerusalamej
bliži. S daloka a s blíška je lud pschithwatal. Jesuš do kwojeho
města czechrje, mér, bójski mér na wobliežu, luboči we wutrobje,
žmilnoči we wóčku, žłowa wěčnoſeže w reže. Palmuh žo na
pucž sczelu. „Hosiana wle wyżokoſeži! Kħwalem budž kíž pschit-
dje we mjenje Knježa“ tak s wjele ſtev rtof klinči. Tebe, o
Jesu, th cžlowiski a Boži žhno, twój lud wyškojo wita a th pla-
vjeſch? Zarowanje a ſóržba žu twoje žłowa? „Jerusalem, Je-
rusalem! Kaf husto žym ja twoje džecži chzyl ſhronadžecž, kaž
vata kwoje furjata pod kwoje kħidla, a wħi seje nochzyl!“ Kħa-
blaza ſezina je tutón lud. Tu kwojeho kraſa s njev'ejz radoſtjuje
wita a po několyrých dňach tón žamn lud dživje wji: „Kħiżi
jeho! Kħiżi jeho! Jego krej pschitnecž na naž a na naſche
džecži!“ —

Palmirowa ujedžela bě něhdyn. Ja njevém, fotre ſéto žo pi-
kash. Bě pshed 10 abo 20 abo 40 létami? Čzah wježely do
Božeho domu czechrjeſe. Ja njevém, do fotreje zhytwe we
herbſkim kraju, hacž tu bliſko stareho Čorneho Boha we Buděſte-
zach abo w Bulezach abo bě delkach we cžichej herbſkej holi, ale
to wěm: Th bě tehdyn w čzahu, th maledženzo, th nano abo macž!
Th jalo ſube pacžerske džecžo s twojimi towarzſhemmi do zhytwe
ſtupasche, twojemu Jesužej, na fotrehož bě ſchězenu, žwěrnoči
a luboči ſa zjhe twoje žinjenje klubiež. Nan eži kwoje nanowiske
žohnovaniye na pucž dasche a džesche: „Džiž we Božim mjenje!“
Macž žo nutnje, w kwojej ſemichazej ſawuž ūdžo, ja tebje

t Bohu modlesche. Morwaj ſtaj wħħaj. Je morwaj tež twój
Wħħu daty kħub? Žay n̄ tež we twojim žinjenju, w tħix ſan-
dženjach 10 abo 20 abo 40 létach biżi kaž tammy kħablaži židowſki
lud. Žay Bħi kħub: Drój ażzu bheż a wostacż ja, a kħi
item ſchol a twój kħvjath kħub sabyl a wérje kó wotrjeft a kħve-
si žo podat a żnano żamn s hidżerjemi Jesužowym rejil: Kħi-
żi jeho! Kħiżi jeho! Palmirowa ujedžela je ſa wħċeħ, kíž
žu něhdyn twój ſchězenti kħub pschi konfirmaziji wobkručili,
thuħra prachejenje: Kaf s twojim kħubom ſteji, kíž kħi Bohu da? —
Žay two u diſħlu p'sches Božu hnadi ſakħowak abo kħi ju we
kniežoninočzach kħweta ūħbil?! —

Palmirowa ujedžela tež dženža jažo. Sworni ſwonja. Wam
dženža ſwonja, ſube pacžerske džecži. Wschudże do herbſkich Bo-
žich domov czechrje čzah. Małk doſež je husti. Wulki džel na-
ſeheho luda wo kwoju drohu, kražmu herbſku ręcz, tu ręcz naſchich
wózow, we kótrejž žo Bohu modlaču a jemu žo džakowachu,
njerodži. Tchtož njerofomne džecžo chze, kíž hiſħeze njevě, ſhoto
čzini, žo stanje a starschi na nje pikkluħa. Próstow tħix, kíž
s džesžom ſa čzah a wěčnoči derjk měnja, žu husto podarmo.
To naž ſrudnych čzini. Čžim wutrobnischi pak waž na waschim
ſemichažym pucžu witam, wħi ſube herbſke pacžerske džecži, kíž
ſeže, husto doſež pschi wulkiх cžejkotach, naſchich wózow ręcz
žwěrni wostaše. Tak wostańce ſhwärne Bohu! Wokompljenja
pschi Knježowym woltarju dženža ūħħidha wam bheż hodžina wob-
tiwerdženja we wérje.

Móz wascha dobycž njenomőže!

Wħi seje s njej jara klabi!,
ale ħla! tón je pschi waž, kíž ie tam njes kwojim ludom. Tón
je njevidomin wħi wasħej cžrijodžieži na waschim ſemichažym

pućzu. Tón tu pſchi woſtarju waſche gļubh gļuſchi a waſ wěſtich
cžini, ſo dže pſchi waſ woſtač, faž je pſchi waſ a waſchich star-
ſich bhl. Žemu ſcže we ſwjatej fſchčeženizy ſapiſzane. Wón je
waſ wumohł a warbował a dobył wlyt wſchitlich hrěchom, wot
kmjercze a wot čertovſteje možy. „Richtó njebuđe waſ ſ jeho
ruči wutorhiucz!”

„Nichtó njebudže waß ſ mojeje ruſi wutorhnuć!“ To je Jeſuſowe ſlubjenje ſa waß. Mózniſcheho, fražniſcheho naukaſacj njeinóžecje. Njeje ſo tuto Jeſuſowe ſlubjenje nad wami we waſchim ſauđenym žiwjenju džeń wote dnja dopjelnišk? My hladaný wróczę a do prědka.

Mu hladanu wróče. Ze scženja wo dobrym paſthre je to
bzewęzko wsate. Braječe, iwy džecži a starschi, njeje ſo Jefuš
nad tutej c̄rjodžicžy jaſo dobry paſthre ſjewil? Kelfo dobrótow
je wón wam wopofaſał! We felik strachotach je wón waſ ſwar-
nował! We felik iuſach je wón wam pomhal! Kelfo modlitwou
je wón wam wužlyſčiwał! G kaikej bójſkej luboſcžu je wón
waſ pſchewodžował! Macž jeneho džescža mi powiđasche: Nashe
džecžo je bylo wjazh hacž junfrócz pſched wrotami ſmijercze. Ně-
hdý na wjecžor bě muſa najwjetſcha. Nan bě hiſcheže wjazach
na polu. Ža běch ſama pſchi džescžu. Gſedžach czijsche pſchi nim.
Pſchezo wjetscha bě mojeho wboheho džescža ból a pſchezo wjetschi
mój ſtyſſ. Tu njebě žana pemoz a rada. Hkwaſ bě džescžu po-
loženje pſchinjeſſlo, hdvž jemu ritku ſahodnije na cžolo połožich, ale
nětke niž wjazh. Dlěje to wjekne ſkutanie ſ fhoroloža ſlýſhbecž
njenižach. Wutroba ſo mi ſamiasche. Tak džech do bliſſeje ko-
morki a tam ſo we ſucžku poſlaknuhch, ſpominujo na stare ſkoiwo:
Woſai ſo fe mni w cžaku muſh! Po małej khwilžy ſaſo poſtažech
a ſu ſubentu džescžu wrócežich. Wóczka běchu ſamfuijene. Spa-
ſche. Bě poſlednije ſpanje? Gſedžach czijsche pſchi džescžu a rě-
čach ſ mojim Bohom.

Cžiní, Šnježí so nimu, tak faž chzesch

W tym świątyniu a bawerczy!

Hodžina ſańdže. Dolho mi trajesche faž wěčnojicę, ale píšežo
bóle buch wěsczischa: To njebě poķedne ſpanje. Wóczko ſo wote-
mri a pořiměvfanje džesche pſches ſube wobſiežo. „Macže, nětř
je mi lóžſho!“ Ta hodžina pod Rainſkimi wrotami tu bě, wot
otrejež rěka: „A Ŝenub da jeho jeho macžeri“. Že ſo to we
řerbſkim kraju jenoz̄ junfrócz ſtało? Hdyž žana macžerňa rufa
wjažy položenje pſchinjescz ujemóžeſche, je tón njebjeſſi lěfar
ſwoju rufu, faž něhdy fhorhni twojentu džesczú na čolo poto-
žil a je c̄i jo ſtrowe ſažo dał, ſo nětř tu pſched woltarjoni Božim
ſobu ſpěwa:

Ja dženša podam Božo, tebi

Célo a duschu t woporu.

Światło moje w utroku żam żebi

Α δαή, σο γινέρινη μεστανή!

U je tónu njebjesski saſtarat jenož to fhuđe češlo, fiž tola juntu do ſmjerče padnje, ſdžeržał a niž wjele bóle tu njebmjertu dufchu? „Ničtó njeđyrbi tebie ſ mojeje ruči wutorhnuć”, njeje tuto ſlo-
wó wjele bóle hacž ſa to cíelne, ja to duchowne wocžehnjenje pła-
cziło? Najwyschſche a najzwycięzſche hodžinu we waschim ži-
wjenju, ſube ſerbſte pacžerſſe džecži, ſu tola te, we kotrých je
luboćz Žeſućowa wam ſo ſjetviſa, waž powołała, roſkwojecžiła,
muſkwojecžiła a we wérje waž ſdžeržala a hylntiſa. Niž do pohan-
ſteho domu je wam waschu kobleku ſtajit, ale do ſjheſcžijansfeho
ſtarſchiſfeho domu, ſo býſchtaj nan a macž waž wot prěních mo-
dlitv, fiž ſeže jaſo małe džecži pſchi macžernym flini ſpěwaſe,
pſchezo dale wjedli do krafnoſcze Božeho wěczneho ſklowa a do
naſcheje wérh. Haj, ty Žeſu, ſu pſchi naž býť a naſchimi dže-
cžimi po čeſle a dufchi a ſu naž ſafhował a ſdžeržał, nam p̄m-
hał a naž wodžil, naž mučžiſ a ſ ſebi čahnił, ſtarhch a mſodnch,

psyches žohnovanje a domaći pytanie, psyches frudobu a vježbe a faž jažna hwěida wjścjsche psychichoda našich pacjentískich dječji twoje žalubjenje sa psychichod steji: „Nichtó njebudže tebje s mojeje rufi wutorditucz!”

Vás hladaných do předka! Čeminy je pschichod. Škto tvscho
we živjenju na wař, vý řube ſerbske paczecí, čaka, ſchtó
chvíl a mohl ivam to tvscho do předka prajic. Ženoz Bóh ſam
to tvscho tvě. Psched nini je tvscho ſtvětſe a potfryte. Hdyž chvíl
žo wař prascheč, ſchtó všet tvscheho pschichoda wočafujecže,
vjele býd̄ ſtvjščal. Tařite je dženž tvsche wóczko a vježele
tvsche woblicžo. Chvíl žo wařich starých, ſubeho džeda a
wočni, fiž ſu někotre nijes ivami wočahuli, prascheč: Škto
vý ſa pschichod tutých mlodých ſchecíjanow wočafujecže, felto
vježelých nadžijov býchimy ſtvjščeli. A tola, felto naſchich wěr-
ſvylých, troschta polních fhěrluſchow džeja po tym hloku:

Wciąż na tym pięciu stwierdza.

Wón je došti, pounhaj Šhrnſčče!

Džat temu, kij je na tříznu sa naš ſo bědžil, jo mi tež ſa
cženimy pschiched jeho ſvijate ſklubjenje mami: „Nichtó njebudže
tebje ſ mojejo ruſi wutorhnicz“. Šwět je ſly a je nětk hórschi
hac̄ hdy. Wſchudže ſlōscz ſo na waži měri. Wſchudže ſphyto-
wania uči waži čaſaju. Woni budžeja ſ wam pschińcz ſawjedni-
ludžo a ſphytovazh čerči a budžeja wam prajicž: Chzesch ty tež
hiſcheže thm ſwijathym ſklushecz, kij do Boha wěrja? Njebudž
tola tak hļuph. Hdyž budžecje ſebi na cžichim wjecžoru po do-
ſonjanym džele Bože ſłowo, nowy testament wotewricz, budžeja
waž wuhanicz. Hdyž budžecze waschu wěru chzhecz wuſnacz,
budžeja wam wotmoliviecz: To ſu stare bajki, kij we bibliji ſteja
wot přenich fuihov hac̄ do poſledních. Hdyž budžecje ſa ſpě-
wať ſini pschimacz, jo býſcheze ſe mſchi ſchli, budže rěfacz: Mo-
dlerjow a ſemſchi hódzerjow ja we mojim domje a we mojim
džele trjebacz njemóžu. Woni budžeja ſ wam ſo bližicž, faž bý-
chi waschi najlepſi pſchecželjo býli a ſ wami derje měnili, bu-
džeja pschińcz ſ mudrym, ležnymi ſklowani, budžeja pschińcz
ſ wužměſchenjom a wuhanjenjom. Woni budžeja ſnanou ſ wami
dželacz w jenym domje a ſ wami býdlicz pod jenej tſechu a ſ wami
ſtačz na jenym polu a ſ wami khoodzicz wſchědnje na jenym pu-
čju. Potom wachujcze a medleje ſo, jo do ſphytowanja njeſpad-
nječe! Potom ſpominajcze ſwěru na wasch dženžniſchi ſwijathym
Bohu a waschemu Šbóžnikej daty ſklub! Potom džeržeze ſwěru,
ſchtož macže a ſeže ſ domu a ſe ſchule a ſ pacžerſteje wucžby na
bójſich ſublach do žiwenja ſybū dostali. Potom wojuječe to
dobré wojowanje wěry! Potom wopokažcze ſo jako pobóžni
ſkynejo a džowki naſchego ſerbſkho luda, kij ſo ſawjescz njedadža.
Potom troſchtujcze ſo a dopomcze ſo tuteho ſłowa Žesuſkoveho:
„Nichtón njebudže tebje ſ mojejo ruſi wutorhnicz!“ Hdyž wý
pschi Žesuſku wostanjecze a we wěre a we modlitwje jeho ſo džer-
žeze a ſ Božim ſłowom jako ſ chlébom žiwenja ſo wſchědnje
poſkylnicze, potom žadny čert a žadny ſwět a žadny lóscht a
žadny iſy ſawjednik waſ ſ Žesuſkoveje ruſi wutorhnicz njemóže.

Tak džicže we Božim mjenje našch pucž psches živjenje, vñh lube ſerbske pacjerſke džecži. Džicže žohnovane ſ nowym požohnowanjom ſ vñjku, žahovane je ſvjatym duhom, vñhotowane ſ nomej mozu, požylnjene na wažnym dnu ſ nowa psches Bože njesahinjaze ſkovo! Vñ ſeže načha nadzija. Vñ ſeže našch pschichod. Vñ ſeže pač našche mulke vjeſtele, pač našcha mulka ſrudoba. Vñ naš libuiem ſe spravnej libočju. Vñ Boha ſa naš prožym ſe ſchfit a hradu.

Reżerwacja młodości!

Ty nadzija pôvodných časťov!

Geschicht wischaf ta liboſcā

„Gje wofa tu se wschitlich haßow !“ Hantjer.

Na bolmončiku.

Mat. 5, 16; 1. Kor. 6, 20; Jan 12, 26:

Naležne napominanje sa pacžetske džecži.

Hlóš (čj. 519): Wotucžče — hlóš Boži woła ic.

Mědžela Palmarum woła do domu Božeho wschak s nowa
naš s wami, džecži pacžetske!

Wobnowicž klub křečenški džecže psched Boži woltar wý a chzeče
býč do bědženja brónjene.

Duž bróni wam křicžamy, so by schéče byli wý
Bože džecži,

kíž s krutoscžu a hřevnoscžu do boja rycerſkého du.

Lube pacžerske wý džecži, njech wasche živjenje so hřevči
kaž njewjescžinska njewina!

Es̄věrnoscž winoje sc̄e jemu, kíž wasch je Knjes a dospěč k njemu
wschak chzeče domoj se hřveta.

Duž jemu pschede so křjedž hřveta štostneho
jako kniežny,

kíž mudre ſu a s křutnoscžu so na kwaž věčný hotuju! —

Sswět njech njejima waž ženje, kíž w Jesušovym čahnjcz mjenje
w dom k herbſtwu macže do njebjey!

S kewju sc̄e jeho wukupjene wý droho, dusche wobhnadžene;
ham Jesuš je wasch milý Knjes!

Kaž nowoženja waž ſej žada na hřvój kwaž
w čistej pschede,

— to wopomněče a křutnajče, so na kwaž jeho dōndžecže!

Wotřekněče so hrčej wšchemu a hřvetej zyle nablaſnemu
nóz dobru prajče woprawdže!

Krej a čelo pojimajče, do bědženja so kruče dajče,
kíž rycerjo wý Boži sc̄e!

Knjes do předka wasch dže, s nim spěšnje stupajče
na kónz sbóžny! —

Hlaj! krónu wam da Jesuš tam, hdžez s kralom věčnoscže je ham.

„Mjelč temu Knjesej a čakaj na njeho!“

Tak steji to w 37. psalme w 7. schtuežy. Tak bě to tež na-
pižane a namolwane ua taſlu na sc̄enje. Tuta wižasche we do-
mje missionstwa w Herero-kraju. Je to tam w južno-wjecžornej
Afrizy. Psched uim steji žona missionara, hlađa na nón, po-
sběhuje ruzi, jakv by jón dele wſacž chyňa, tola njewosmje jón
dele. Čehodla dha to do zyla bě chyňa? hnadž so praschesch.

Roshladaj so po jſtiwi a po domje. Widžiš, so ſu wſchě
smachi hromadu ſnoſhene. Missionar wróči so ſe hřvójbu do
Němiskeje. Missionarka czi powě ſama wot so tole: „Tutón
jchpruch je mi luby pschedel mołowač, bě mi luby a bu mi lěto
a lěto lubſchi. Žolny ſrudobý a ſtyſka ſběhachu so husto wýžko. Tehdyn wožebje pohladach na tute ſlowa: „Mjelč temu Knjesej
a čakaj na njeho!“ Věchu mi to, ſchtož namorjakam na ro-
njemdrjenym morju woli jé; tutón roſlija na ſo walaze žolny
a wono bywa čicho. Tak bu tež pschi tuthch ſlowach we mini
pschedo čicho. Dopomich ſo ſi dobom na mojeho pobožneho
nana a jene ſi jeho dobrých ſlowow: „Bóh njepomha pschedo hř-
dom ſi nishy, hdž ſo ſi njemu woſam, ponika pač w nishy a psched
nuſu!“ Řak ſbožowne tola te džecži, ſotrež wot starscheju tež tajke
ſawostajenſtvo maju! Rad bych ſebi tutón ſchpruch tež ſobni
woſala; je mi tola psched ſe dolske lěta a czežke čažky hřevných psched-
el byl, pschedy mſhém tež runje w nishy hřevru mi džeržak.
Runje na wopai to hacž ſo to wo pschedzelach praji — a bohužel
tež nashoni, ſo mjenujž we wiželu jich masch pschedzelow wjeli,
w nishy žaneho. Runje tehodla wjech tón ſchpruch tu wostanje

wižajo. Nasch mlođy nažlednik budže tež dobreho a hřevněho
pschedzela tr̄ebacž w ſamotnosći. A pomozník niz mjenje, hdžez
zusba a strach ſolo wokolo! Tehodla tu njeh wižy! —

Bo lětach ſetkachny ſo ſažo ſi missionářku. Domach we
Němiskej. Powjedachny a powjedachny, doniž njepowjedachny
wo ſchpruchu ſ 37. psalma. A ſchtož ſhoničny, njeh tež wſchěni,
ſiž ſo cžitaja wutrobi hmuje kaž to nam je.

„Věchny našch ſtaziju wopuschežili“, tak nam powjedachne
missionářka. „Dželichny ſo cžezko, wožebje mój muž, kothž tutto
městno dohloſtneho džela lubowasche. Jego troski bě, ſo wje-
džecž, ſo chysche mlođy nažlednik w jeho myžli tam dale dže-
ſacž. Duž woteníž ſi tej nadžiju, ſo ſo jeho czorna wožada kaž
hacž dotal tak dale a bóle wutvije a ſo bóle a bóle ſaloži na tu
ſkalu, kofraž je Jesuš Křiſtuf.

Tola, kaž bu to wſcho zyle hinač!

(Povrácžovanie.)

Palmarum.

Je to wižeky džen a tola tež ſažo ſtruchly džen. Jego pal-
my drje ſu ſuanjo wižela a wylanja, tola dopominaja na křiž
ežichely pjakta; jeho „hosianna!“ je drje radostne, tola dawa
nani tež hižo křižecž to „křižu! křižu!“ ežichely pjakta. To
bě tam w Jeruſalemje tak, to njeje nětſle hinač! Kelfo wižeky
wyskazych „haj! haj!“ ſi rta džecži je našchemu ſbóžnikej psched-
hotovača njedžela Palmarum, džen ſonfirmaziye! Kelfo ſi tuthch
„haj!“ bu předy abo poſdžiſho do: „ně! ně!“ pschedwbrocžene.
Kelfo ſi tuthch „haj!“ je hřvój ſhuk a ſlink hubilo pschi ſi wutrobc-
ſtvi wutroby! Tehodla Palmarum ujeje jenož džen mlođych, ně ru-
nji tak džen starých! Sa tych mlođych, ſa džecži džen wutro-
bneho, křutneho prihovania, pschedpýtowanja a poſledujeho psched-
hotowanja a wérneho modlenja psched tym wulčim „haj! haj!“
psched Knjesowym moločarjom. Sa tych starých den wutrobneho,
křutneho prihovania a pschedpýtowanja jeneho dawneho abo
njedawneho „haj! haj!“ psched Knjesowym moločarjom a to ro-
ſacže wutroby dla wčheje nejzvěr, to wérjaze wobnowjenje
uteho křižatocžeho „haj! haj!“ a to dowérjaze modlenje, ſo chyň
Bóh Knjes pomhač ſo njebychny ſažo woliwkyli, ſažo ſa-
prěvali, ale hřevni wostali, hřevni hacž do křimercze tomu,
kothž hřevných běſche nám hacž do křimercze, haj hacž do křimercze
na křižu.

To Palmarum! Tuž zhlý dom, zyla wožada, zyla zyrkej
hřevč tutón džen křutny, dwojzy křutny nětſle, hdž wſcho tak
niewěſte, njefzvěrne, njefzvěrne!

Zyrkej a ſtat.

Krajna ſynoda hě ſo 10. a 11. měrza ſe křiženiu poſledzenju
ſhromadžila. Je wožebje jednala wo pacžerskej wucžbje, wo zyrke-
winſkých ſaſtojniciach do kothž tež kantrov ſicži, a wo zyrke-
winſkých dawſach. Pschi jednanju wo pacžerskej wucžbje ſo mjes-
druhim wobſamky: „Džecži, ſotrež ſo pschi nabožnym ro-
ſwucžowanju w chuli njewobdžela, njehmědža ſo ani na pa-
cžerskej wucžbje wobdželicž, ani ſo ſobni ſonfirmaciowacž, křiba
ſo ſo dopokaže, ſo ſu tute džecži druhe dožahaze nabožne ro-
ſwucžowanje po wuſnacžu evangelsko-lutherſkeje zyrkeje dostaše.
Džecži, ſotrež buču ſi nabožneho roſwucžowanja w chuli wſate,
bijes teho, ſo ſo starschi ſa druhe dožahaze nabožne roſwucžowa-
nie po wuſnacžu evangelsko-lutherſkim poſtarachu, dýrbja ſo,
jeli ſo ſo jich konfirmaziya žada, na jenym wožebithym ſa nje wo-
hotowanym zyrkewinſkym nabožnym roſwucžowanju wobdželicž.
Džecži, ſotrež pschi wſchém ſjawnym nopominanju tuto zyrke-

nabožne rošivuczožanje porjadnje njevoprytuja, ſo ani do paczerejkeje wuežby njepchijimaju ani ſo njekonfirmiruju." Gene tajke ſłowo bě pſchi nětčiſtich njewěſtých wobſtejloſczech w zylym zyrtwinym praschenju muſne a trěbne. Sſyndoda tehorunja poſtoji, ſo ſo w pſchichodze tež wiazy džeczi, kotrež ſu jenož jene poſtěne nabožne rošivuczožanje měli, do paczerejkeje wuežby njepchijimu'a; dýrbi to jene na dležſchi czaſt wotměrjene nabožne rošivuczožanje býč.

Wo kanzowſtich ſchulach ſo pſchezo wjele powjeda a wo thym, ſo je tam wſcho b' es wſcheje nabožin. Je to wopak. Maja drje tam žwětnu ſchulu, tola niz jenož žwětnu, ně, tež druhé a tute ſu tež dowolene, pſchipó'nate. Sſu to ſwobodne ſchule, nabožne ſchule; a jich licžba pſchibéra, to dýrbja tež žamio němſke wuežerske nowiny pſchidac̄, měnja pak, ſo ſu to "akondawario tu wěz ſepehalí; tajke ſchule uježmědža tola dowolene býč po jich měnjenju.

Drobnoſti: K hōdam bě w Neuköllnje, pſchedniſeče Parſina, měchežauſfa wychnoſež wukas, kif bě ſe „Silberſtein“ podpiſany, wudala, ſiž ſakasa, ſo ſo w khorownjach a ſahrodach ja džeczi (Kindergärten) hodowne khěrlusche ſpěwanju. — W Rukovſtej je ſſowjet-wychnoſež hodownih ſwiedžen wotſtronila.

Na cžichti pjatř.

Lul. 23, 33—48.

Sſrđnik a Wujednar cžlowſtwa — jako jehujo Bože — je na kſchižn wumrjet.

Hlóž: Mi wutrobnje ſo ſtyscheje ſe.

S Jeruſalema cžehnje naſch Anjeſ na Golgathę, wón ſtupa w Božim mjenje a boſosny khód ma. Dženj ſeſhadžal je ſboža ſa cžlowſtwo ſkažene; ſo hnada jažni Boža na džeczi ſhubjene.

Aſchiž poſběhnu ſa njeho na noſowishežu tam a kſchižowali jeho ſu ſ runa ſkóſtnikam. — Žim wodaj Wotcžel — pr'ozh' pak Sſrđnik cžlowjetwa; jich na wutrobie nožy hdyž hrěch ſwój njeſnaja.

Jož' drastu roſdželiwſchi lóž na nju cžiſtachu, a ſ ludom pſchitupiwoſchi jož' wychſchi hanjachu: Je druhim pomhat něhdý, nječ, jeli Khryſtuſ je, ſam ſebi pomha ſi bědy, ſo mózny poſaže! —

Tež jeho ſanicžuja cži hrubi wotrocžy a jemu poſkicžuja pič napoj kſhaly. A pižmo napižane je nad nim wurasnje, — w tſižkých rěčzech ſestajane: Tón židowſki kral je! —

Mjes dwěmaj ſkóſtnikomaj tam ſrđnik kraluje; ſam w runym ſ towarſhomaj džé ſatamanſtwje je. Duž jedyn hani jeho, kaž cžlowjet ſkóſtinu; bjes winy cžerpiſazeho ma ſa ſměch bjesbóžny;

Pak druhí lěpſchi běſche, tón ſkóſtnoh' poſwari; rad cžerpiſež wbohi chýſche, hrěch jeho roſrudži. Wón ſſrđnika je ſpóſnak, ſiž cžerpi naſche dla, je njewinu jož' wuſnak, cžesč jemu ſprawny da.

Spomí na mnje, Anjež! — džesche džé ſtroschtň ſe Jeſu ſej.

Šso ſe njemu pſchibljeſche; ſ nim cžahnež žada ſej. A Jeſu ſ, Boži ſwiaty, jož' pſchiſia mi koſtne; ſa Wujednarja daty wſchal polutnym wón je.

Haj, ſawěrnje cži praſu, ſe njom' džesche ſ pſchijahu: Dženj ſe mnu w Božim raju ty budžech po horju! Tiſi hodžinu nět dale cžma po wſchej ſemi je; ſo ſkónzo ſejmi, kdyw nahle ſo templu roſtorže.

A ſ hložom wulkim woſka na kſchižu wiazy, wón wſcheho cžlowſtwa ſłowa, naſch ſſrđnik mřejazy: Cži, Wotcže, duſchu ſwoju do rukow twojeju ja pořučju, hdyž twoju ſhym ſkonjał pſchikafnju.

Te ſłowa wuſeknywſhi wón ducha wot ſo da. — ſſmjerz jěru pſchewinhywſhi nět krafnoſež Božu ma. — Pſches njeho wujednani w dom ſe Wotcžej kchwatajmy, hdyž ſ cžesču krónowaní cže, Jeſu, khwalmý! —

Paul Gerhardt.

Šſobotu 12. měrza bě narodny dženj němſkeho, nam ſſerbam tež derje ſnateho pěſkujerja Paula Gerhardta. Narodži ſo 12. měrza 1607 w Gräbkuhainichenje. Kaž jeho czaſt, tak bě tež jeho žiwjetje poſne běženja, njeměra, wjewowanja. 7. junija 1676 je ſmrtel, ſawostajiwſhi wjele wot bohatſtva ſwojeho próžy a pat tež žohnowanja polueho džela, pſchedy wſchém ſwoje khěrlusche. 131 duchovnych khěrluschiw manu wot njeho. Žedyn najrjeñſtich ſpěwanju w tutym pôſtnym czaſhu: „L hlowa ſrivanje ſbita a polna boleschow“. A ujeje nam kaž by ſa naſch czaſt wožebje ſpěwaný byl khěrluſch 17 naſchich ſpěvarſtich: „Ach poruč ſ Bohu ſwěru ſwój puež a ſrudobu!“ A hdyž je ſo wjedzor pſchiblžil, ſanježem ſutrije ſi tutym pobožnym ſpěvarjom: „Nět wotpočnije hola, ſkót, ſudžo, města, pola!“ A ſa naſch czaſt wožowanja wěry a zyrtwje manu wot Gerhardta khěrluſch 234: „Je Bóh, mój pſcheczel ſa mnje, dha niežo njerođu, hač zylý ſwět chze na mnje!“ Duž džimy tola, kaž wón to chze, dž czaſha a do noweho ſeta dale nits, wopominajo, ſo Bóh bě ſ nami a ſo nadžijejo, ſo Bóh budže ſ nami: „Nět ſ Boha ſa ſpěwaný, cžesč ſenu Anjeſej dany!“

Š blíſka a ſ daloka.

W Lubiju rěčezhe 10. měrza direktor ſmutskowneho miſion-žwa ſ. duch. Vogel ſ Draždjan wobſcherniſho wo ſym, ſajfu nuſu ſmutskowne miſionſtvo cžerpi a ſak niſne wono je. Wotpočaſa pſchede wſchém tež to, ſo je ſmutskowne miſionſtvo jenož něſchtſo ſa wulke města niz pak ſa male města a wky; ſmutskowne miſionſtvo pomha mětami a wžami. W jenym lužiſkim wuſtawje ſu na pſch. 58 ſ wothladanju ſaměſtnejených. Š tutých ſu jenož dwejo ſ wulkich městow, wſchützy druzý ſ malých a ſe wžow. Pſchitomni běchu pſches jene, ſo ma ſo wchudžom pomožný ſkutk ſa ſmutskowne miſionſtvo ſariadovac̄, hdyž ſo to hiſcheze ſtało ujeje, a ſo ma ſo ſa to ſkutkowac̄, ſo ſo rjany dar naſromadži. Pomhajmy tola tym najhübjeñſhim a najrjeſbožowniſhim naſcheho luda.

Š Bogtlanda. Tu je ſo w jeney wky wulke, hdyž tež niz ſwět, dha tola po wſchém ſdacžu ſaffku povalaze pſchéměnjenje ſtało. Je ſo pſchéměnilo to napižmo na ſchulſkini domje. Prjedy — to je w dobrých, lěpſtich, njech tež niz hiſcheze w pradawnych czaſzech bě tam napižane: „Bojoſez teho Anjeſa je ſpocžat mudroſcze“. Nětko tam ſtejt: „Schtóž wě, je mózny“ (Wissen ist Macht!). Potajſkim nět ſo nězeho wiazy boječ njeſtrjebamy! —

Biſtowanje: W. M. w A. ſa jutry. — M. w M. ſa Quaſ modogeniti.

Samolwity redaktor: ſarač Wyrgač w Noſkacízach.